

Στην, ασφυκτικά γεμάτη, αίθουσα Δημ. Μητρόπουλος του Μ.Μ.Α. ξετυλίχτηκε την τελευταία ανοιξιάτικη παράσταση, του «Μαθήματα πολέμου II Σικελικά δράματα» σε σκηνοθεσία Δημήτρη Λιγνάδη. Παρήγορο και ενθαρρυντικό το γεγονός, ότι το κοινό αποτελούνταν από κάθε ηλικιακό σκαλοπάτι. Πολίτες που ήξεραν τι ήρθαν να δουν, είτε για να μάθουν, είτε για να φρεσκάρουν, είτε για να συμπληρώσουν τις ιστορικές τους γνώσεις, είτε για την θεατρική ψυχική αγωγή.

Ένα σύνολο λίγο μεγαλύτερο από 3000 άτομα παρακολούθησαν τις λιγοστές (επτά) παραστάσεις, με την αίθουσα πάντα γεμάτη, γεγονός που αποδεικνύει δυο κατ' αρχάς πράγματα. Την επιτυχία της παράστασης αλλά και το ενδιαφέρον του κοινού για τέτοιου είδους θέματα.

Σύμφωνα το κείμενο της παρουσίασης,

«Τα Μαθήματα Πολέμου II: Σικελικά δράματα παρουσιάζουν επεισόδια από τη δεύτερη φάση του Πελοποννησιακού Πολέμου, τη Σικελική Εκστρατεία (415-413 π.Χ.), αντλώντας ιστορικό υλικό από το 6ο, το 7ο και μέρος του 8ου βιβλίου της θουκυδίδειας συγγραφής. Τα γεγονότα παρακολουθούν τα κύρια σημεία από την πλέον δραματική –για την αθηναϊκή πολιτική– φάση του πολέμου. Από τη μεγαλοϊδεατική φαντασίωση της αθηναϊκής κυριαρχίας στη Δύση, τις περιπετειώδεις τροπές των πολεμικών συγκρούσεων στη Σικελία, μέχρι τη συντριβή των αθηναϊκών δυνάμεων και την οριστική ματαίωση του επεκτατικού οράματος. Η πολιτική και στρατιωτική «τραγωδία της Αθήνας» έχει ως τραγικό πρόσωπο τον απρόσωπο αθηναϊκό Δήμο και την τραγική διάνοιά του, όπως την ενσαρκώνουν οι μεγάλοι πρωταγωνιστές (πολιτικοί-στρατηγοί), προπάντων ο αμφιλεγόμενος Αλκιβιάδης και ο αντιφατικός Νικίας. Η σύλληψη του έργου ερείδεται στο νομοτελειακό τριαδικό σχήμα της αρχαίας τραγωδίας Ατη-Υβρις-Νέμεσις, προκειμένου να αποδώσει ερμηνευτικά τη μεγάλη «τραγωδία» της Αθήνας στη Σικελία».

Σε μια σύντομη εισαγωγική ομιλία η αρχαιολόγος Δρ. Ανδρονίκη Μακρή, προϊδεάζει και πληροφορεί το κοινό για το τι θα παρακολουθήσει και παραδίδει την σκηνή στους ηθοποιούς. Είναι μια δύσκολη θεατρική δουλειά, η οποία στηρίζεται με μακρόσυρτους, σύνθετους μονόλογους, με συχνή χρήση της αρχαίας γλώσσας, από τα κείμενα του Θουκυδίδη. Αρκετές φορές τούτη η αφήγηση, έχει καλπάζουσα μορφή, με αντίστοιχα γρήγορες, σχεδόν χορευτικές κινήσεις των πρωταγωνιστών, δημιουργώντας την αντίστοιχη ένταση.

Ταπεινή άποψη, ότι κάποιες φορές, τούτη η ένταση ήταν κάπως υπερβολική, περισσότερο θεατρική από όσο απαιτεί η θεματολογία. Ενδεχομένως μια μειωμένης έντασης ερμηνεία, θα ήταν πιο συμβατή, αλλά σε κάθε περίπτωση αυτό είναι απολύτως υποκειμενικό. Όπως και να έχει, η σκηνική παρουσία είναι ιδιαίτερα απαιτητική και κουραστική για τους συντελεστές, οι οποίοι ανταποκρίνονται στο έπακρο, γεγονός που αποδείχτηκε με το θερμότερο και παρατεταμένο χειροκρότημα του κοινού στο τέλος της παράστασης.

Πλαισιώνεται από προβολές χαρτών όπου επεξηγείται γεωγραφικά η εκστρατεία και η εξέλιξη των μαχών, προσφέροντας έτσι μια ολοκληρωμένη εικόνα της ιστορικής ροής. Επίσης, καθώς το μεγαλύτερο μέρος της παράστασης γίνεται εκτός μικροφώνων, υπάρχουν λίγες στιγμές που το επίπεδο έντασης των μουσικών οργάνων, κάνει την ακρόαση του λόγου οριακή. Για το μη ελληνόφωνο κοινό, όλη η αφήγηση προβάλλεται με αγγλικούς υπέρτιτλους, καθιστώντας την παράσταση οικουμενική.

Μια παρατήρηση που έχει να κάνει με το κοινό. Καθώς η παράσταση οδεύει προς το τέλος της, ο κάθε ηθοποιός, λέει την τελευταία του ατάκα και κλείνει με το ονοματεπώνυμό του και την ηλικία του. Εξαιρετικοί όλοι τους, αλλά σε αυτή την τελευταία αποφώνηση, μόνον δύο από τους πέντε χειροκροτήθηκαν, από το 1/3 περίπου των παρισταμένων θεατών. Ο μικρότερος ηλικιακά και η Νιγηριανή, γεννημένη, μεγαλωμένη και ελληνικής παιδείας μετέχουσα.

Να λοιπόν που μέσα από δύσκολες διαδικασίες και σύνθετο έργο, το θέατρο έρχεται να διδάξει ή να υπενθυμίσει ένα ιστορικό γεγονός, με πολύ θάνατο, με βαριές ήττες, με απάνθρωπες τιμωρίες, ένα σπουδαίο μάθημα για το που μπορεί να οδηγήσει ο επεκτατισμός, οι υπέρμετρες φιλοδοξίες, η βία και η λανθασμένη εκτίμηση των πραγμάτων.

Άλλοι 25 αιώνες πολιτισμού, από τότε, δεν κατάφεραν να περάσουν τούτα τα μαθήματα στην ανθρωπότητα, κάνοντας ακόμα πιο επίκαιρα εκείνα τα γεγονότα και ακόμα πιο καταστροφική την συμπεριφορά των, εν γένει, επικυρίαρχων του πλανήτη.

Συντελεστές:

Κείμενο, δραματουργία: Γιάννης Λιγνάδης

Σκηνοθεσία: Δημήτρης Λιγνάδης

Μουσική: Θοδωρής Οικονόμου

Ιστορικός σύμβουλος: Δρ. Ανδρονίκη Μακρή

Βοηθός Σκηνοθέτη: Στέλλα Ψαρουδάκη

Παίζουν: Δημήτρης Λιγνάδης, Grace Nwoke, Βασίλης Αθανασόπουλος,

Εβίτα Ζημάλη, Ανδρέας Καρτσάτος, Λάμπρος Κωνσταντέας

Στο πιάνο επί σκηνής, ο Θοδωρής Οικονόμου